

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок ч. 10, П. пош.
Конто нощ. шлади 143322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячний варт. 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

**В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.**
**ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.**

Власними силами.

Львів, 21. червня 1927.

Звільна, але систематично почи-
нає двигатися український наріз з
неблизького занепаду, спричиненого
війною і національно-політичною
катастрофою. Серед найбільш не-
пригожих умовин, у винятковому
положенні, стисненні і давленні з усіх
боків, поборюючи величезні перепон-
и і труднощі, зупиняючи розмах
анархії, вирощуваної в деяких на-
ших колах, ідемо вперед, закріплю-
ємо старі позиції, творимо нові
вартості: матеріальні і духові. А
все це переводимо виключно вла-
сними силами і власними
засобами при дрібній — як на
наші потреби — допомозі замор-
ських братів.

Скільки то насмішок і глузування
було з орієнтації на власні сили,
скільки підозрін, що за тим кри-
ється щось інше: притаєна орієн-
тація на чужу ласку, скільки без-
основних замітів, закидів і дорі-
кань! Наші національні противники
закидували нам орієнтацію на біль-
шовиків, наші доморослі «дипльо-
мати» і невірні Томи, люди зневі-
рені в непереможну силу нації, в
народно стихійно підозрівали нас в
замаскуваному тяготінні до найближ-
чого заходу, себ-то до Польщі.
Скільки то чорнила, просякнутого
жовцю, пожег з того приводу тер-
велений папір!

Всі наші вяснення, пояснення й
аргументи не находили ніякого від-
гону. Польські чинники, навіть
не ті крайно україножерні, живучи
десятьма літ на ласці Австрії, а
генер свого уряду, ці шляхетською
психікою, не розуміли, а може й
не могли розуміти орієнтації на
власні сили. Вони до цього орга-
нічно неадатні. Просто смішно, як
можна орієнтуватися на власні си-
ли, не маючи своєї держави, армії,
уряду, власної буржуазії, капіталів
і т. і. ? Також ті, що вирости в ат-
мосфері орієнтації на Австрію, Ні-
меччину, Антанту з її складовими
частинами, що ніколи не розуміли
духа народу, що не зміли оціню-
вати невичерпаних сил нації, не
були в спроможності зрозуміти орієн-
тації на власні сили. Нарід —
в їхньому розумінні — може бути
додатком їхньої політики, але не
адметом своїх природних змагань.
Орієнтація на власні сили, це для
них, реальних і досвідних політиків,
мистецтво для мистецтва, пригоже
в сфері абстракцій, але не реальна
і творча робота.

А однак розвиток нашого наці-
онального життя в останніх часах
доказав, що орієнтація на власні
сили є живуча, реальна, органічна
і найпевніша. Бо орієнтація на
власні сили, це віра в націю, це
творчість через народ і для наро-
ду, це викликування енергії мас, це
самодопомога і самозарядність.

Не багато часу минуло, а вияви-
лося, що ми стали на правильний
шлях. Осягн в поодиноких ділянках
українського суспільного життя да-
ють свідомість нашої правди. Серед
найбільше непригожих обставин
«Рідна Школа» існує власними за-
собами народу, його найширших
верств. Ще ніколи народна жер-
твистість не дала таких вислідів,
як в останніх літах. А діється це
в добі нечуванних матеріальних зли-
днів. «Просвіта» не лише досягнула

вершини передвоєнного розвитку,
але стала більш органічною, суціль-
нішою, з плановим розподілом своїх
завдань. Знищена до тла коопе-
рація виросла наново — справді,
як фенікс з попелища, поширюю-
чись стихійно в цілій Галичині та
загортаючи своєю сіткою північно-
українські землі. Молочарська коо-
перація в Сх. Галичині досягнула
вже майже монополічне становище,
а все це досягнуто без найменшої
посторонньої допомоги. В містах
і селах виростають народні, про-
світні і кооперативні будинки, осе-
редки все живішого темпу народ-
ного життя. Національна свідомість
і політичне вироблення дося-
гають — можна сказати — своїх
вершин. Активність і самодіяльність
мас проявляється у всіх ділянках,
розгортається на всіх українських
землях під Польшею.

Хто бачив сьогорічний похід
українського Львова на могили по-
ляглих, хто придивлявся тій 15-
тисячній масі, яка організовано,
в складі всіх українських установ
столиці Західної України йшла на
могили тих, що віддали своє жи-
ття за велику справу, той мусів по-
дивляти зріст і велич національної
свідомості. А посвячення стрілець-
кої могили у Вісню, в якому брала
участь 8-тисячна селянська маса,
виступаючи організовано. А україн-
ський церковний зїзд в Луцьку
з 600 делегатами і 800 присутніми.
А областне, сокольське свято у
Львові, на якому бачилось тисячі
українського громадянства зі Льво-
ва і найближчої околиці. А призна-
чене на найближчу неділю лугове
свято, яке, сподіємось, теж буде
величаве. А прекрасний попис львів-
ських українських шкіл на майдані
«Сокола-Батька»? Всі ці масові
виступи доказують, що праця ні-
коли не йде намарне, що орієнта-
ція на власні сили не є пустим зву-
ком, що вона творить великі цін-
ности, велику силу, побуджує енер-
гію, утверджує певність і петрифі-
кує її в самопевність.

Також політичне життя нашої
країни розгортається і набирає роз-
маху. Громадські вибори збудили
найдаліші закутки. Всюди відбу-
ваються віча, зібрання, наради. На-
род використовує свої мінімальні
права, щоби тим чином створити
основу під ширшу суспільну ді-
яльність. Цікаво при тому, що ко-
ли поклик Українського Нац. Демок-
ратичного Об'єднання до спільної
виборчої акції, до спільного націо-
нального фронту не найшов відго-
мону у верхах інших українських
політичних груп, то найшов його в
масах. Вони зрозуміли, що до бо-
ротьби треба йти спільною лавою.
З гордістю стверджуємо, що у ви-
борчій акції спільно з Українським
Нац. Демокр. Об'єднанням, в спіль-
них комітетах беруть участь не ли-
ше радикали, але усі активні украї-
нські політичні чинники.

Ми бачимо, як ці селянином іде
інтелігент, а з інтелігентом робіт-
ник. В хвилі важкої, рішучої, де
в гру входить загально-національ-
ний інтерес, над усіми побічними,
нюансовими справами бере верх
справа цілої нації.

Скільки то докорів, слухних і
неслухних, в останніх літах поси-
палося на голови нашої інтеліген-
ції, що вона байдужа, лінива, са-
молюбна, що вона зірвала з наро-
дом, відсахнулася від нього. А на

цих докорях будували свої плани
всі ті, які бажалиб заволодіти на-
шою масою, ті аправа і зліва, із
Заходу і Сходу, понад голови інте-
лігенції. А тут безсторонній глядач,
п'ястівський патажок Вітос, ствер-
джує, що українська інтелігенція
працює над селянином і для селя-
нина.

В цілій країні кипить життя, беть-
ся товчок національного організму,
працюють всі його артерії. Тільки
так далі, в єдності і гармонії, бу-
дуймо і розбудовуймо наше життя,
накликуюмо до праці всі сили на-
роду, громадьмо енергію, винишуй-
мо кукіль анархії і безладдя, а бу-
дучина нашого народу, творена
власними засобами, буде запевнена.
Бо орієнтація на власні сили, на
сили великого народу, що у вели-
кій і важкій боротьбі відновив і за-
кріпив свою національну єдність, є
найправильнішою і найпевнішою
орієнтацією.

Радянська Україна.

Нервові настрої та нервові відрухи —
Протест українських вчених проти за-
грози мирові. — Будова повітряної
ескадри «Розв'яз» у відповідь на вір-
шання англо-радянських відносин. —
Смерть видатного комуніста. — Репре-
сії галичан.

В зв'язку з останніми подіями на міжна-
родній арені, особливо в зв'язку зі зрі-
шенням англо-радянських дипломатичних
визначень і убивством Войкова помітна не-
звичайно напружена атмосфера у внутрі-
шньому СРСР. Самозрозуміло, що слідна
вона і на Україні. Відбути недавно сесія
поширеного Виконкому Комітету комен-
тується в цілій радянській пресі дуже жи-
во та обильно передовсім у зв'язку з ви-
ступами опозиціоністів Троцького та
Вуйовича. Вбивство Войкова дало пану-
ючій нині партійній більшості добру на-
году безнастанного прилюдного цукчуван-
ня на представників опозиції, особливо ж
на Троцького і Зіновєва, що розбивають,
мовляв, партійний моноліт і йдуть тим са-
мим на допомогу контрреволюції не тіль-
ки в нутрі але й поза кордонами СРСР.
Оте аж до нудів доведене в пресі си-
стематичне осуджування опозиції, а до
того аранжовані для нап'ятування її ста-
новниці всякі партійні збори заважають
велику частину й української комуністичної
преси. В ній крім того стрічаємо по черзі
статті або промови теперішніх комуністич-
них лідерів СРСР і УСРР всі на одну і ту
саму тему: англійської провокації, захо-
дів для зрівняння миру, а при тій нагоді
менше або більше симпатичні епітети на
її адресу та запевнення, що робітники й
селяни України дадуть гідну відправу сві-
товим «хижакам-капіталістам» і їх наємни-
кам. Убивство Войкова приписали нинішні
лідери комуністичної диктатури теж все-
цільо англійцям. Для зразку наведемо один
уривок з тих статей і промов теперішніх
керманців УСРР. Не хочемо цитувати
«воєначальних» промов Ворошилова, а задо-
волимося тим разом цитатом зі статті
командуючого українською військовою
околоною Якіра.

«Країну рад не можна застрахати — пи-
ше Якір у «Комуніст» з 12. VI. — як ми
того хочете мідлолобі провокатори (це
на адресу західних «хижаків»! — Ред.).
У неї мисль, з хороших криш викилі нерви,
не здаючись на провокацію, ми
відповілимо підсиленою роботою над
соціалістичним будівництвом. Союз Ра-
дянських Соціалістичних Республік непе-
реможний». — І тому подібні речі випус-
кують у тих статтях і друкованих промовах.

Очевидно, що всіх тих фраз, подикто-
ваних розшарпаними нервами і невилічи-
мою комуністичною лихопородкою репр-

дукувати не беремося. Випадком розігра-
ни не раз були й масові екзекуції без
суду над 20 політичними діячами — мо-
нархістами. Відомості про них красуються
на перших сторінках усіх радянських га-
зет у виді урядових комюнікатів ДПУ, а
вслід за ними і масові репресії по всьому
СРСР, зокремаж на Україні. В присліше-
ному порядку відбулася в Одесі велика
розправа проти 16 учасників шпінської
організації нібито на користь Румунії.
Членів її очевидно позасуджували пере-
важно до «найвищої міри» революційної
справедливості, тобто на розстріл.

На масові розстріли в Москві зареагу-
вали невідомі чинники таким чином, що
кинули до центрального клубу комуністів
на «Мойні» дві бомби в часі нарад. Жер-
твою атентату впало ціле урядування клубу,
і 30 ранених учасників засідання, з того
більшість важко ранених. Списки постра-
давших стрічасно теж опубліковані на
сторінках преси. Проти убивства Войкова
і легкого засуду Коверди відбувся
цілий ряд демонстрацій, що прибирали
дуже гострі форми передовсім на Україні.

Завершенням цілої нервової мобіліза-
ції прилюдної опії на Радянській
Україні проти загрози мирові з боку Ан-
глії є «відозва-протест» українських вче-
них, заадресована «до всіх робітників ін-
телектуальної праці». Під відозвою фігу-
рує багато підписів переважно директорів
наукових інститутів та дослідних кафедр.
Між ними стрічаємо і підпис акад. Багалія.
З відозви цікаве і характеристичне таке
місце:

«Ми хочемо сказати нашому робітничо-
селянському уряду, що ми гаряче під-
тримуємо його діяльність взагалі, а зокре-
ма його діяльність на зміцнення мирного
культурного будівництва. ... Ми гаряче про-
тестуємо проти виників англійського кон-
сервативного уряду, що утворюють не-
безпечну атмосферу війни. Разом з поетом
академіком, д-ром Іваном Франком ми
говоримо: творити нове життя ми хочемо
«правдою і працею й наукою». А як війна
крайова понадобиться, не наша буде в тім
вина».

Одинокою справді реальною річю, яку
більшовики зааранжували у своєму поде-
нервованому настрою, це будова нової
окремої повітряної ескадри «Розв'яз». Назва
має, очевидно, символічне значіння, а будову
її заініціювали комуністи у відпо-
відь на останні міжнародні події та вбивство
Войкова. З харківської преси довідуємося,
що до тої ескадрилі має вибудувати кіль-
ка літаків і Україна. Почалася в Харкові
ударна збіркова кампанія на під будову.
Перший вибудований з добровільних дати-
ків, зібраних на Україні, аероплан рішили
прозвати «Войков». На будову зложили по
10 карб перш за все всі члени уряду УСРР.
з Петровським на чолі а далі члени ре-
дакції «Вістей», «Комуніста» й інші. Весь
перейб збірок публікується в пресі.

Більшовики, видно, не мають під теле-
рішню пору щастя. Вслід за вбивством
Войкова спала на них нова жертва, а са-
ме в Москві помер 10. червня у Кремлі
визначний комуністичний діяч Андрій
Іванов. Іванов відіграв велику роль в
більшовицькій революції на Україні. Між
іншим був він довгі часи робітником кін-
ського арсеналу і там організував відоме
збройне повстання комуністів на Печерську
в 1918 р. В 1919 р. був головою київсь-
кого Губвиконкому в часі більшовицької
влади. В 1923 р. був він секретарем
ВУЦВК-ту. В 1924 р. був головою одес-
ького Губвиконкому, а останніми часами
був він членом президії ВУЦВК-ту а крім
того членом президії ЦВК-ту СРСР і
секретарем Союзу Рад.

З нагоди його смерті проголосили на
Україні жалобу в його тло спровадили
з великими почестями до Києва. Помер
Іванов на чотокту. Мало пращівити його
смерть перепропакування — довідуємося з
харківської преси і сміють Іванова вико-

виступи комуністи у промові і парадах для утримання прихильної оцінки проти Англії та підтримувати нею контрреволюції". Ось вже рішено назвати один аспект "Розрив" ім'ям Іванова.

Топи все те, що зберігаємо зі своєї радянської преси, довідаємося ще про першості настрої та не менше першості емоції радянців на Україні і з прихильних джерел. Ось найновіша вістка каже нам зі згадуванням усіх доміг собі досить дивний процес швидко зацікавлених репресій проти галичан. Читавши, що галичани, тих чорних робітників, розкинутих по всій Україні, починають масово вислати поза межі України. Чому? Невже тому, що вони густо-часто з надривом життя жили туди, щоб працювати для свого народу? Невже тому, що вони всіма і при кожній нагоді були помітними в українській школі і державному апараті? Схоже це читати. Та не маємо ніякої підстави не вірити цьому, тим більше, коли так відомість дістаємо від людини, що тиждень тому спасла себе "бігством", щоб не потрапити на Сибір тому тільки, що була галичанкою. — Хіба не неясний показник до краю доведеного знехтування, в якому, звичайно, поповнюється дурниці найгрубішого калібру? Та про те ще напишемо.

Специфічні методи.

до поведінки львівської поліції.

Ч. суботу, 18. ч. м. відбулося в "Нар. Цомі" віче Народної Організації України міста Львова, присвячене положенню українського шкільництва під Польшею. Після віча серед студентів і ремісничої молоді почали падати покланки, щоб демонстраційним походом удатися під міністрат. Вічевики, які виходили зі сали, походились зовсім спокійно. Поліція, почувши покланки в справі демонстраційного походу, без причини, змита кинула на вічевику озвіріло бачи прикладами коців кожного стрічного. Побито сильно кілька студентів і ремісників, а й іншим вічевику не жалувало стусанів поліцейськими кольбами.

Визнаючи поведінку поліції викликала нечуване обурення серед вічевику. Тільки завдяки холодокровності і заспокоюючим словам керівників віча не прийшло до проливу крові.

Обурююча поведінка поліції була широко коментована в українських колах. Скажувано на те, що польська молодь дуже часто робить демонстрації і то з благих причин, однак у відношенні до неї поліція поводить тактовно. Зате до української молоді прихильності поліцейські кольби і то без найменшої причини.

В понеділок, 20. ч. м. явилися у директора львівської поліції д-ра Райхендера голова Українського Нац. Демокр. Об'єднання д-р Дмитро Левинський і гол. секретар Вол. Целевич, щоб заперестувати

Г. БРАСЮК

В ПОТОКАХ.

(Продовження.)

Неділя. Ранок. В Кутанській церкві дзвін бевав, неначе бичок, що заблудив між запорошеними сідками. Мороз позалинав вігна, позаганяв у закутки живу тварину, а сам, покректуючи, гуляв Кутанськими вулицями.

Пустельно. Тільки зрідка проскрилять підпертими черевиками пошита вчителька, пошита, мов заць від гончих, довготелесий в демісезонному пальтечку, вчитель. Вся ця дичина абігалась на зізд.

У школі хекали, хукали, жестикулювали, палили махорку, й потроху кімната згорівалась людською парою та розважливою гутіркою.

— Ну, й мороз, трохи дух не виперло...

— А ти б приперся за двадцять верстов, як, тоді й люб змокрів би. А який тобі чорт винен, було осідати голову...

— Хіба що самого голову, бо підводи не дає... Якось я до нього: "вези дрова, бо діти подубнуть". А він саме помирих тим двома, та з судяни могорих записав: "Тобі холодно? На, погрієш!" Ну й гріли мало не до ранку...

— А я оде сам чарчину випи...

проти специфічних метод львівської поліції. На представлення протестуючих заявив д-р Райхендер, що переведе слідство і витягне відповідні консеквенції з поведінки винуватців. Справді найніший час, щоб відповідальні чинники навчили львівську поліцію людської поведінки у відношенні до українських громадян та щоб закинули прихорювану до них систему.

Організація капіталу.

Практичні висновки.

(Продовження.)

Щоденний контакт учителя з учениками в школі уможлиблює, як бачимо, погодження дрібничкової прецизії в контуванні з великою справою масової ощадності без надмірних труднощів і обтяження. Один, одинокий чоловік дає собі тут раду навіть з цілою тисячкою клієнтів, що ведуть з ним "трансакції" в розмірах від сотика до тисячок золотих, при чім вся ця праця вимагає невеличкого пожертвування часу. Від особистого уподобання та вдачі учителя залежить, чи йому вигідніше буде упорядкувати діло раз в тиждень, при 2—3 годинній праці, чи розложити цей труд на рати, виконуючи його протягом якої пів години щодня. В першій випадку, він приймає щодня карточки, готівку і картонки, а тільки раз у тиждень віддає потверджені картонки, в другій випадку він віддає готові картонки поступово, кожного дня. Колиб усі українські школи у нас спромоглися на таку роботу, наші кооперативи здобули би оборотового капіталу, річчю на суму кількадесят тисяч зі самих шкіл, а це значить, що до 10 літ моглиб таким чином здобути для обороту міліони. На жаль у нас ще дуже мало шкіл завело у себе таку практику ощадності. А шкода! Маємо надію, що скоро всі інші школи вступлять у сліди тих, що вже почали в себе вдячну працю над поширенням масової ощадності серед молоді, що може і мусить мати у останніх величезне виховуюче значіння для всієї нації.

Шкільні ощадності мають, самозрозуміло, всюди на світі виховне і нагромаджене значіння, вони через дітвору трапляють до умів і серць старшого покоління, надають тон і вщипляють нові передмови звичай у великих суспільних зборищах, що з часом вдираються в життя "явочним" порядком. Їх можна добре порівняти з кораблями воєнної флотії, які "вирубуються" з замерзлої води. Коли почуття

би! — промовив вчитель, що виступав жіночими туфлями в такт з власними зубами...

— А ви б помінялися з Параскою Григоровною!

— Ні, я не згоджуюсь. Для мене добре й мого, — посмінулася стара вчителька, що була в чоловічому пальті й чоловічих чоботях.

Серед усієї маси, вона була найбільш задоволена.

В кутках — похмурі блідо-анемічні обличчя.

— "Морлоки" — виникла в Сергій асоціація за Уельсом.

— Он бачите того, що курить...

Он той надутий — знайомив Сергія Степан Хведорович — то анархіст.

Був у Махна, а цей сидів піроку в чека... А той — о! Блідий, блідий...

той був інспектором у Петлюри. А той другий біля нього — с. р., був у Григоріва. Он той — толстовець, а ці — о два — боротьбісти, тепер укапастися...

Сергій силкувався у кожній пошті вловити характерну рису, відповідну назвищу, але всі вони сходилися до одного типа вчителя — морлока.

Тільки інструктор став за стіл — всі замовкли, немов школярі.

Богато справ у вчителів. Переводити в життя нові методи, викладати без ніяких до того засобів, поширювати програми, вести культурно-освітню працю в класах, сельбуду — загальношкільних частин про-

необхідності шадити стане нашою привичкою, коли воно зростеться з нашою кістю і ввійде в нашу кров, тоді поважний іспит перед вимогами життя в тій діяльній зложимо гідно та принесемо користь і силу не тільки кооперативному рухові, але й славу українському імені. Бажаємо, щоб такий іспит зложив наш нарід з великим успіхом уже в найкоротшому часі. А деякі позначки виявленої ініціативи в тому напрямі дають нам віру і надію на те, що підготовка до іспиту вже почалася і відбувається дуже інтензивно.

З причини нечуваного припізнення нашого не тільки економічного, але взагалі всякого іншого розвитку та необхідності надроблення втраченого безповоротного часу деєстиліть, новозасноване Товариство "Ощадність" мусить кермуватися у своїй праці надзвичайними засобами праці і пропаганди, щоб якнайдошлініше та найуспішніше дійти до здійснення своєї мети.

(Докінчення буде.)

Д-р Ю. Гриняк.

Як проводити зборами.

(Англійські звичаї та погляди.)

Стоїмо, здається, на порозі відродженого громадянського життя, тому може й доцільним буде, поділитися з читачами враженнями на порушенню тему, на підставі англійського підручника *Lucy D. Bell, The Art of Public Speaking*. (Мистецтво промовляти прилюдно.)

Авторка ставить такі перші домагання до промовця: Будь ясний у вислові своїх думок, найди силу вислову, роби все в гарній формі (*be clear, be strong, be fair*). Від нього вимагається легкості викладу, ясності мови та інтуїції, якою він вгадає би почування і думки зібраних. Інший принцип: Ніколи не виправдуватися; при цьому оминати форми "я" не переходити в автобіографію. Мати гумор — чим промовець повинен відзначитися — означає ніщо інше, як мати ясний розум і відчувати пропорції справ і подій. Промовець не повинен послугуватися вже давно відсталими жартами, перемеленими цитатами, які загально відомими анекдотами. Він повинен вносити новість. Бажаючи новості має кожний слухач. Від промовця вимагають маркантиного, добре обдуманого закінчення. Він не повинен ніколи більше схилитися до закінчення як один раз.

Предсідник повинен себе вважати радше слугою зборів, як їх автократом. Інакше краще буде, як він заздалегідь зречеться провлад зборами. Він проводить зборами, береже порядок ставить справи під голосування і оголошує вислід. Він мусить бути безсторонний і тактовний. Тому при голосуванні він не повинен рішати своїм голосом. Говорити на зборах повинен він як найменше. Він сидить на підніжжю. Безумовна мовчанка повинна супроводити його емоційність. Можливі зібраних повинен звертатися в своїй промові до предсідника, а тільки предсідник звертається до "пані і панів". Він, як той господар дому, що приймає гостей, дає, щоб зібраних провели приємно час, щоб ввечері залишилися програму

мадську працю в ревкомах, в комнеземах, в різних комісіях, провадити ударні кампанії, статистику, учети... До цього всього було ухвалено на зізді ще кілька пропозицій інструктора, потім ще заслухали інформацію профуповноваженого, що пайків за останні два місяці ще не одержано, але є надія... і зізд мав розбігтися.

Раптом Ярова:

— Товариші, я прошу розглянути мою заяву.

— Ваша справа розглядалася в колегії повітпартосвіти і вчительські збори тут ні до чого — заперечив інструктор.

— Я апелюю до волосних зборів нашої спілки...

Затяглась суперечка між Яровою та інструктором. Кінець кінцем збори більшістю голосів ухвалили прочитати заяву.

Півтора року я ретельно виконувала обов'язки культробітника другої групи. Доказом можуть бути ті знання, що придбали мої учні за цей час. Але видно це не має значіння для деяких урядових осіб. Волвоєнком т. Таранюк...

— Товариші, — злісно перервав читання інструктор — по моему збори плямують себе вже тим, що слухають таку контрреволюційну заяву. Ви тільки прислухайтеся, що це за тон: "деяким урядовим особам". Урядовим! Хто ж ш урядові особи? — партією — воєнком. І хва-

Перех видалом на ферії обезпечить своє майно

Від огню і крадежі

2312

тілжжж

7-10

Т-ві взаїмн. обезпечень "Дністер"

у Львові, вул. Руска ч. 20.

Агенції у всіх місцевостях Галичини

і щоб не залишилось їм почуття, що їх хотіли тут використати для інших цілей.

Предсідник повинен бути деяким богом для зборів, інколи поведуючи не поганою, інколи піддаючи добру гадку, а все з метою вінерпати програму. Воля предсідника повинна бути здійсненою, але він лише рідко коли повинен це атаківати. Чим він є, це повинно бачити промовця від нього, ніж він сам". Отже від нього домагаються, щоб був якоюсь індивідуальністю. Він повинен мати свою думку в кожній справі, підчас дискусії і перед нею і до всього повинен вийти підійти. Предсідникові не повинно бракувати терпіння, передовсім на зборах на якийсь небом, де він пераз і особисто наразений на неприязність з боку юрби. Він не повинен за часто нахилувати до порядку, бо в цей спосіб буде мати тільки подразнену аудиторію. Він найкраще зробить, приваляти раз до порядку зборів, коли на своїм піданшенню спокійно і погідно буде зносити всяку грубість і неприязність, яка може вийти від кимсь юрби. Він є терпеливий, але й безоглядий рішучий. Він передісміє перестрігас того, щоб кожний промовця стояти, щоб промови від зібраних були звернені до нього. Резолюції, які він ставить під голосування мають бути ясні і короткі.

Щоб кермувати юрбою, треба ома характеру, сили йти до мети і сили розуму. Силою розуму, піддержаною темною і зовнішнім виступом, відзначає Цісери Н. Тими самими прикметами відзначає Е. Берк (*Edmund Burke*), який, правда, не все віта підійти до зібраних, хоча дехто вважає його за найбільшого промовця. Силою йти до мети відзначає промовці французької революції, силою характеру Саванарола, а силою йти до мети і характеру Демостена. Коли ми зазначили цих кількох промовців, треба зазначити, що промовець ніколи не повинен збуджувати навіть підориння слабости, хиткості своєї позиції. Він повинен збуджувати довіру, рішучу віру в себе і в те, що він каже. Він має не тільки подобатися, а має почитати і поругати масу. Назвавши авторка висказує на ст. 8 гадку, що "ймовірно правдою є, що промовцем можна стати (виробитися з тієї напруги), але предсідник родиться". Дух часто добрі промовці є злими предсідниками. Л. Д. Бел переконує нас, що жінки вміють бути добрими предсідниками. Вони, що правда, не потрапляють перекривати юрби, але це не конча, бо юрба мов малі діти, може обернути збори в забаву перекривати свого предсідника. Спокійна, рішуча жінка вдереться у порядок навіть юрбу, яка не переборить в засобах. Одною з найкращих предсідниць зборів в Англії є пані Фосет (*Mrs. Fawcett*). На одній з її зборів тодішній промовцем був ніхто інший як Льюїс Джордж, цей знаменитий знавець народних мас, один з найкращих промовців зборів були дуже бурливі і Льюїс Джордж хотів закрити. Ніхто й не думав, що зібраних взагалі вдереться. Однак воно так вдерлося, а в результаті був спокій і гармонія між розданими. Такою є сила впливу людини, що має ідеальність.

Д-р Вол. Безушко.

тає нахабства в людини. Тепер з вас питаю, кому ми можемо більше довіряти, чи комуністам, що обгрунтував свою заяву фактами, чи Ярові, що на протязі року навчала закону божого?

— А скажіть, будь ласка, — перебила Ярова, — коли ви на цьому пересвідчилися і скільки разів ви бували в мене в групі?

— Доволі того, що воєнком був у вас два рази.

— Думаю, що воєнком і педагог, велика різниця.

— Щоб розпізнати конфесійну літературу — досить бути воєнком. Ми не можемо не довіряти комуністам. Справа остаточно вирішена. Обов'язок кожної урядової інституції гнати в ший контр революцію. Сором, ганьба вчителству, що береться захищати таку тему справу.

— Прошу слова! — скочив Сергій.

— Тов. інструктор! Краще ганьбят себе за свій бюрократизм. Я вас питаю, який це рік самодержав'я? Коли це у вас виросли роги страсти дитей? Розглянути справу товариші — наше професійне право. Товариші, я вношу пропозицію: обрати комісію, а результат на розгляд до правління спілки.

— Справа ясна. Стааааа на голосування... Хто? Більшість.

(Продовження буде.)

[illegible]

половини денарій. Вістах основана ним селянська «аса» давала безпроцентні малі позички бідним селянам. За прикладом одного села пішли сусіди, і в р. 1877, досконалим загальним союзом вісних рай-файденських сільом, який Райфайден сам пав'яв.

Реконструкція машини. Минулого тижня святкували в Англії 100-ліття роковин смерті винахідника ткацької машини, Самуїла Кромптона. У Болтоні зібрався представники 15 країн, щоб вшанувати людину, яка своїм винаходом посприяла промислу уперед величезними кроками. Кромптона як 5-літнього хлопця сироту віддали до великої фабрики, щоб заробляв на себе ткацтвом. Там навчився він цього ремесла змалку і змалку мріяв про будову машини, над якою працював більше 3 літ, віддаючи кожний зароблений копійник на її зорудування. Кромптоном не був бізнесменом і не вмів використати свого дохідного винаходу. Його все майно, меблі, проклади після смерті за 15 фунтів, а така сума не вистачала навіть усім пошестим шим вірникам.

Суперники астеру. Останні перелети американських сміливців через море падалили необхідною думку про суперництво людей з птахами. Саме в зв'язку з цими перелетами пишуться звістки, що в Монреалі (Канада) схотили охолодити від мандрівки поштового голуба з адресою міста Ліон, у Франції. Перелет голуба через Атлантичний океан без відпочинку влаштував сенсаційним фактом, який неможливо. Птахи, які вибираються через море, можуть відпочивати на шоглах кораблів.

Рекорди Ліндберга. Перелет через море був тільки вступом до його рекордів, уже від нього незалежних. Коли він вернувся до Нью Йорку, на головній вулиці Бродвеї його зустрічали мільйони людей, численніші ніж колинебудь у Нью-Йорку. На голову героя висипали з домі 1,700,000 кг. конфет і серпентини і на диво його голова не видалася. Нюйоркське бюро часописних виражків переслало в дарунок його матері 30,000 статей, присвячених у різних часописах її сину. На другий день після прильоту Ліндберга, до нього прийшло кілька різних підприємств, які пропонували йому різні бізнеси, починаючи від виступів на сцені аж до списування своїх вражень. Він відмовився від усього і відмовився 20 золотими медалями, які прислали йому з усіх урядів.

Річні рекорди. До цього часу Італія змалася найвищою статуєю: Карла Боромея на Ляго Мажоре, на 23 м. Бразильські католики рішили побити цей рекорд і вибудувати над заливом Ріо де Жанейро статую Христа на 38 метрів. — У Меріленді (стейт Миссисіпі) юрба спалила жемцем двох негрів, яких підозрювала, що збили одного «блого». — За один ютиросторонній лист Ієтого заплатили на ештані в Парижі 600 франків. — У Франції існує окреме товариство товстотіпів, назване «люб 100 кіло»: його членом головою є якийсь месіє Сюті, що важить 185 кіло. Тепер вийшли у Voguez його суперника Ремона, що важить 195 к. і має в поєсі 1 м. 90 см.

Чи зародок perpetuum mobile? Від віків доміяли собі вчені та механіки голову над розв'язкою, яку нині вважає досі неможливою: *perpetuum mobile*. Тисячі фантастів пробає шаста, так само як математики шукують квадратури кола — квадрату висножено в коло, який був би точнішою рівний обводною кола. Маємо нову сенсаційну звістку: один годинникар з Шорху збудував годинник, який, як упевнені, може рухатися сам вічно. Професори місцевої політехнічної школи ствердили на писанні, що цей годинник ішов рік не накручуючи і що може йти так далі необмежений час. Його тайна в тім, що замість звичайної температури використовують з німю електричну струю а він вводить його у рух. Таким чином перший аразок *perpetuum mobile* ідеалу майбутності: простий, дешевої сонячної машини видаданий!

Е 107. Так називається новий паркопийний середник, винайданий професором В. Бектінгом у Кенігсберзі, що має електричні жемки болі при злогах. Його дерев'яний беринський товариство як середник злобів нешкідливий; його найбільшою заслугою є те, що він успішно жемки саме підчас найважчих болів і не відпадає в ніякій мірі на здоров'я немовляти.

Світова весниина. У Льондоні зробили комуністичну маніфестацію на головній площі Трафальгар на знак протесту проти зриваних взаємин із СРСР. — Біля Грендіккі шови на дво пароплава «Юго», згинуло 22 осіб. — В Америці зібрався 30,000 підписів на меморіал з протестом проти гнету національних меншостей у Румунії. Меморіал висилають королеві Марії. — Дипломатичні взаємини між Албанією і Югославією аразли остаточно; албанський посол виїжджає з Билгороду і всі югославські консули вертаються до хати. — В Англії за один жієтень зареєстровано 104,157 безробітних більше; разом є їх 1,069,000. — У Мідні у всіх театрах заведено першу лонину в Європі: десюток кресел у натері з апаратами, які дають змогу чути вставу глухим. — Від 10. жовтня до 1. червня було в Москві 123,038 недужих «грюнок», з цього померло 282 осіб. — У зв'язку із міжнародним філіателістичним з'їздом у Штрисбурзі виступили спеціальні жемки, присвячені шій, поді в обмежених

скількості 80,000 штук 5 і 10 франків. У Парижі появились перші примітки падастическим жемком з надписами англ., єврейською і арабською мовою. На них рисують гробниці Рахелі і мечету Омара.

Пренція п. Іванни Темішевської. Бадаи на доктору медичних відбулася дня 3 червня 1927 на Карловім університеті в Празі. 2414

Зїзд матуристів з 1907 року

гінназії в Самборі з приводу 20 ліття відбудеться 3. липня 1927. Проситись всіх Товаришів о подання своїх адрес, як також адрес інших Товаришів Комітетові Товариського Зїду до: Секретаріату Миської Каси Ошадности Львів, Валоа 9.

Зі с орту.

2 секції копаного мяча при Т-ші «Україна».

Довідуємося, що спортове товариство «Україна» у Льонві заангажувало спеціального тренера до копаного мяча, німця п. Бодера, який уже від двох тижнів веде раціональні тренінги і. і. П. дружини «України». Сподіємося, що під умлим, фактивним провідом п. Бодера «Україна» займе неабияком одно з перших місць між футбольними дружинами Львова. З другого боку слід надіятися, що наше громадянство, вірно оцінюючи вагу рідного спорту, буде ще численніше як досі ходити на змагання «України» з А-класовими дружинами, які в найкоротшім часі розпочнуться. Найближчі змагання відбудуться правдоподібно вже в найближчу неділю 26. ц. м. з А-класовою дружиною Львова «Чарні», яка займає тепер друге місце між А-класовими клубами у Льонві а саме місце в розгрівці за містечком Польши, в який бере участь 14 чоловік дружин копаного мяча. Щоб поповнити своїми силами склади обох дружин та потворити дальші дружини, визнається всіх футболістів українців, аби аступали громадно до футбольної секції копаного мяча спорт. т-ва «Україна» і приходили, що середі та патишні на тренінги на площі Сокола-Батка. Зголошуватися у провідника футбольної секції тов. Лісевича між 5-7 год. вечером.

Легка атлетика.

Тренінги легкої атлетики відбудуться кожної середі і патишні на площі Сокола-Батка. Визнається всіх і легкоатлетів українців зголошуватися у провідника легкоатлетичної секції тов. Жарського в а середі і патишні на площі Сокола-Батка між 3-7 вечером.

Посмертні згадки.

Ядвигя Онисчук, жінка вчитель з Карлоа коло Снятина, померла дня 15-го червня 1927 у снітиському шпиталі. — Покинула киулася 13. червня п. р. в ріку Прут з наміром втопитися, та люди що в час вирятували її і віднесли до шпиталю, де вона серед мук іза сильного потовчення померла. — До цього страшного вчинку пхнула її нужда і людська злоба. Ії муж Антін Онисчук, колишній учитель у Карлові і сторонник трильовичин, зарозуміла одиначка, та сама «кваліфікована подлість», що була причиною самотубства покойного Давида Шербаківського в Київ, покинув її з трьома малими донечками ще в 1919 р., як У. Г. А. відступала за Збручу і від того часу не давав ніякої вістки про себе. Покинула думала, що її муж не жие і добувала з себе останні сили, працювала в місцевій кооперативі і шиттям заробляла на удержання себе і дітей. — Та злобні люди, хули, кандидати на вїтти у Карлові ачили її з кооператива. Серед того смутку і журі стали приходити вісти, що її муж жие вигідно в Києві з іншою і що він сєдово не абас ні про неї, ні про своїх дітей. Це лише збільшило її біль і розстроїло нерви до речі. — А коли появилася вістка, що через її мужа втопився в Києві Шербаківський, то це задало їй такого болю і сорому, що вона не могла вже його перенести і рішила покинути з своїм життям. — Покинула 3 донечки: одна вчиться в жіночій гімназії в Коломиї, а дві з від року на удержання Українського Громадського Комітету у Празі. — Покинула Ядвигя Онисчук брала живу участь у культурній і економічній роботі в повіті, зокрема в Карлові, де вона постійно жила. — Вічна їй пам'ять.

Оповідки.

Репертуар Нового Українського Театру.
Жовтєва.
23. VI. Сирітка Хася.
24. VI. Життя Людини.
Львів.
25. VI. Життя Людини.
26. VI. Год. 2-го Життя Людини. — год. 8-30 Базилітний лис. 6-7

Прии. нум. учительська семінарія Рідної Школи у Льонві (вул. Корпирська ч. 13). Вступні іспити на II, III, IV, V курс відбудуться 24, 25, і 27. червня. Зголошуватися до 23. червня. Іспитова такса 15 зол., вписове 8 зол. Вступний іспит на I курс 29. червня о год. 8. рано. Вписи від 23. до 29. червня. Ближчих інформацій уділює Управа семінарії щоденно пополудні. 3-3

З приватної гімназії Р. Ш. в Чорткові. Вступні іспити до підготовки і до I класу відбудуться 28. червня о год. 10. перед полуднем. Вступні іспити до класу від II-VI. відбудуться 29. і 30. червня. Зголошуватися день перед іспитом. — Управа гімназії. 2306 2-3

Вакаційний курс артистичних робіт для учительок устроюють СС. Василівки у Льонві при вул. Дугоша ч. 17. дня 5. липня. В обсяг науки входять: ручне трикотарство, тканина, тенерфа і бавіт. Учителки з провідниці можуть мати приміщення. Ближні інформації подається устно і письменно. 2403 2-3

З Дирекції гімназії «Рідної Школи» в Яворові з правом державних шкіл. Вступні іспити до I. кл. будуть 30. червня, до кл. II-VIII в днях 20-25 червня. З новим шк. роком відкривається крім дотеперішньої бурси (опл. 50 зол. міс.) ще «Дешева Бурса» (опл. 30 зол. міс., або доміз харчами). Зголошення до Управи гімназії. — Управа гімназії. 2401 2-2

Дирекція ділової гімназії «Рідної Школи» в Станіславоні, вул. Липова 80 (з правами державних шкіл, тип гуманістичний) подає до відома, що вступ і іспити до I класу відбудуться 28. червня 1927, а вступні іспити до класу II-VIII в днях 24. і 25. червня, севент. також 29. червня 1927. Початок іспитів год. 8. рано. Зголошення до VIII. кл. треба прислати негайно, тому, що допущення залежить від шкільних властей. — Н. Даниш. 2270 4-4

Подяка. Виділ читальні «Просвіти» у Льонві — Богданіка почуватися до обов'язку зложити отсею дорогою нп. Добродієві ем. судді Осипові Шухевичові за одержану жертву 26 оправлених книжок, яких вартість представляється понад 100 зол. велике Спасибі і як найширшу прилюдну подяку. — Виділа.

Річні пописи елєвсі Музичного Інститута ім. М. Лисенка у Льонві відбудуться в четвер дня 23. ц. м. о год. 4. попол. (нижні і середні роки), в п'ятницю дня 24./VI. о год. 6-тій вечер (середні роки) і ві второк 28./VI. о год. 7-мій вечер (середні і вищі роки) — всі у великій залі Муз. Тов-а ім. Лисенка вул. Шашкевича 5. В пописі дня 24./VI. беруть участь також елєви філія Муз. Інститута в Дрогобичі, Перемишлі, Станіславоні і Стрию. Програмка в ціні 50 сот. служить як карта вступу. 2407 1-2

В монастирі С. С. Василівнок у Льонві, вул. Потоцького 95 відбудуться від дня 4. липня вечером до 8. липня рано заанкнені реколекції для учительок і жінок священників. Оплата за один день 3 зол. Зголошуватися до Ігуменату С. С. Василівнок у Льонві, вул. Потоцького 95. 2409 1-3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

9 зол. коштує будинок у Мандлі, Ко-періюка 14. 1773 г) 8-7

НА літо є до винайму в Винниках мешкання. Зголошення Гарала, Винники, Пільна 5. 2406 2-2

СТУДЕНТ прав пошукує на час ферії в гірських околицях лекції з класу гімназійних. Зголошення в Адміністрації «Горн». 2399 3-4

ВПРАВНИЙ інструктор пошукує лекції з гімназійних і семінарійних клас. Зголошення: Кооператива «Надія» Вибранівка п. іого. 2404 2-2

ДОБРУ УЧИТЕЛЬКУ для дітей на час вакацій або і на цілий рік, може поручити Управа Захисту для сиріт у Льонві вул. Потоцького ч. 95. 2356 7-10

БЮРО ПРАВНОЇ ПОРАДИ в військових і поборовах справах, інформації, виношення подань, заступництво сторін. Львів, вул. Пекарська 47/II. 2121 18-24

ЖІНКА середніх літ, пошукує місця газдині або до помічі в господарстві на селі. Ласкаві зголошення до Адміністрації О-ТО. 1-2

НА ГОРЯЧ широкі викладані ковнерники з шлім передом для старших і молоді з англ. полотна білі і кремові, практичні по зол. 3-60 продає жіноча спілка пром. Труд Львів, Ринок 39. 2302 1-3

ПОШУКУЮ енергійного практиканта з коринно-реставраційного відділу з одно або дворічною практикою. Зголошення враз з віднісом свідоцтв і фотографією вносити на адресу В. Похотило Пасича к. Надвірної. 2412 1-2

В КЛІМАТИЧНИЙ гірській околиці, Пасича к. Надвірної, можна наняти 3 кімнати з кухнею разом або поодиноко. Зголошення слати на адресу В. Похотило Пасича к. Надвірної. 2412а 1-2

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легіня, серія і жовудя

Д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 46

2335 Пересайтавання Рентгенон. 10-20

Д-р М. ФАБРИНГ у виступних недугах

Пересайтавання Рентгенон — Львів

пл. Смолян ч. 5. (Кіно Марусенька)

Тел. 41—59 2060 8-2

ДИРЕКТОРА

рутинного купця, обзайомленого з сучасною організацією, енергійного і з першокласними референціями негайно пошукує світове підприємство. Рефлектується тільки на першорядну силу. Оферти складати

Молочарські машини до Адміністрації «Діла».

В ЛЮБІНІ ВЕЛІКІМ

відкрита з днем 15. травня ц. р.

РЕСТАВРАЦІЯ АНДРІЯ

ГАБИ.

і ПАНСІОН обіймаючий 13 кімнат

Ціни умірковані. — Кухня знаменита.

Управа живця

В Любіні Великім

оголошує, що в надходячій головнім сезоні не підвищує ціні. 2411

Позір Підгаєччина!

Загальні Збори філії «Просвіта» в Підгайцях, відбудуться дня 29. червня ц. р., о 11. год. перед пол. в льокалі Тов-а. 2408 Виділа.

Знаменитий лічний середник при великих жолудкових болях.

Побуджує апетит, зміцнює жолудок і усуває перешкоди при травленні, як також успішно ділає при запертті.

Господський Склад

Аптика SANITAS

Львів вул. Львівська ч. 48. 2399

Подяка.

Дня 8. травня ц. р. забрав мені Всевишній ненаданий мого найдорожжого мужа бл. п. Болеслава Літінського. Прибита тижним крестом не була я в силі скорше подякувати за участь в похороні Всевишньому Духовенству, а то середовищем середню подяку отрим складаю Всесвітньому о. крм. прлатові Леонтію Куницькому за участь і глибоко тронуту пращальну мову над могилою Покійника, дальше о. крм. Евг. Громицькому, оо. святих ким Стефанові Касієві, Вас. Лончині і Ом. Горчинському. Далі дякую ширю всім товаришам Покійного мого мужа за численну участь в похороні як і цілому Виділу Тов. «Українська Захоронка» у Льонві за участь і відправлення мого найдорожжого мужа на вічний спокій, за прекрасний впис і оказання мені широго співчуття і моїм горю. Їм шире Спасибі. — Жем.